

Bruselj, 8. marec 2018
(OR. en)

6931/18

CORDROGUE 26
SAN 78
RELEX 202

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta

Datum: 8. marec 2018

Prejemnik: delegacije

Št. predh. dok.: 6441/18

Zadeva: Spodbujanje uporabe alternativ prisilnim kaznim za storilce, odvisne od
drog

– sklepi Sveta (8. marec 2018)

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o spodbujanju uporabe alternativ prisilnim kaznim za storilce, odvisne od drog, ki jih je Svet sprejel na seji 8. marca 2018.

Sklepi Sveta o spodbujanju uporabe alternativ prisilnim kaznim za storilce, odvisne od drog

Svet Evropske unije in države članice Evropske unije

PRIZNAVAJO, da uporaba prepovedanih drog in odvisnost od drog ogrožata javno zdravje in da sta zato potrebna ustrezna in učinkovita zdravstvena pomoč ter družbeni odziv, usmerjena v posameznika, da bi izboljšali javno zdravje in javno varnost posameznikov, družin in skupnosti v Evropi;

PONOVNO POUDARJAJO, da je pri razvoju in izvajanju politike Evropske unije na področju drog treba spoštovati človekovo dostojanstvo, svobodo, demokracijo, enakopravnost, solidarnost, pravno državo in človekove pravice ter temeljne svoboščine vsakega posameznika;

OPOZARJAJO, da je cilj Evropske unije zmanjšati povpraševanje po drogah in ponudbo drog v Evropski uniji z integrirano, uravnoteženo in na dokazih temelječo politiko na področju drog;

POUDARJAJO, da so bile države v treh konvencijah Združenih narodov o nadzoru nad drogami pozvane, naj v nacionalni zakonodaji in v skladu z veljavnim mednarodnim pravom ter, po potrebi, kot alternativo obsodbam ali kaznovanju predpišejo ukrepe za zdravljenje, izobraževanje, nego, rehabilitacijo in socialno reintegracijo uporabnikov drog, ki so storili kazniva dejanja, navedena v teh konvencijah;

OPOZARJAJO, da je v izjavah na visoki ravni in resolucijah Združenih narodov jasno poudarjeno, da je potrebno nadaljnje ukrepanje, vključno z opredelitvijo in razvojem stroškovno učinkovitih in na dokazih temelječih alternativnih pristopov, ter v zadevnih primerih preučitev možnosti za popolno izvajanje takšnih ukrepov s sodelovanjem med organi kazenskega pregona, pravosodjem, sistemi javnega zdravja, socialnimi in izobraževalnimi sistemi ter ponudniki zdravstvenih in socialnih storitev, pa tudi zbiranje in izmenjava podatkov, raziskav in najboljših praks v zvezi z izvajanjem zadevnih ukrepov;

SE ZAVEDAJO, da so ukrepi, predpisani za storilce, odvisne od drog, ki so alternativa obsodbam ali kaznovanju, vključno z zaporno kaznijo, na dokazih temelječa in temeljna podpora ljudem, ki potrebujejo pomoč zaradi uporabe drog ali odvisnosti od njih;

PONOVNO POUDARJAJO, da je tudi v zvezi s kaznivimi dejanji, ki jih zagrešijo storilci, odvisni od drog, treba v nacionalnih politikah upoštevati načelo neprekinjene oskrbe ves čas trajanja kazenskoopravnih postopkov in načelo sorazmernosti;

SE ZAVEDAJO, da je mogoče z alternativami prestajanju kazni v zaporu za storilce, ki so odvisni od drog, zmanjšati število ponovnih kršitev, finančne in upravne obremenitve ter socialne stroške, pa tudi izboljšati socialno vključevanje;

MENIJO, da si je treba še naprej prizadevati za vključevanje alternativnih ukrepov v globalno politiko na področju drog;

OPOZARJAJO, da je bilo v poročilu Komisije iz leta 2016, naslovljenem „Študija o alternativah prisilnim kaznim kot odziv na kršitve zakonodaje o drogah in kazniva dejanja, povezana z drogami“¹, ugotovljeno, da imajo vse države članice vsaj en alternativni ukrep za veljavne prisilne kazni, nekatere pa jih imajo več, in da se v splošnem vse razpoložljive alternative nanašajo na zdravljenje. Hkrati tudi POUDARJAJO, da študija opozarja na praktične in upravne ovire za uporabo alternativ prisilnim sankcijam, ki obstajajo v državah članicah, in da so podatki, potrebni za oceno in izboljšanje alternativnih ukrepov, zlasti v zvezi z deležem izvedenih alternativnih ukrepov in potrebami tistih, za katere se ukrepi uporabljajo, omejeni;

SKLICUJOČ SE na Strategijo EU na področju drog 2013–2020² in Akcijski načrt EU na področju drog 2017–2020³, ki spodbujata države članice, naj zagotovijo in uporabljajo, po potrebi in v skladu s svojimi nacionalnimi pravnimi okviri, alternative prisilnim kaznim za storilce, ki so odvisni od drog, kot so izobraževanje, pogojna kazen z možnostjo zdravljenja, odložitev kazenske preiskave ali pregona, rehabilitacija in okrevanje ter nega in socialno vključevanje;

¹ *Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes*, maj 2016, RAND Europe za Evropsko komisijo.

² UL C 402, 29.12.2012, str. 1–10.

³ UL C 215, 5.7.2017, str. 21–58.

SE ZAVEDAJO, da je mogoče alternative prisilnim kaznim uporabljati za različna kazniva dejanja, kot so tista, storjena zaradi uporabe drog, da v mnogih državah članicah uporaba drog in/ali posedovanje drog za osebno uporabo ne pomenita kaznivega dejanja in da imajo države članice pravico določiti takšne ukrepe v vseh zadevnih primerih, ki vključujejo storilce, ki uporabljajo droge, v skladu s pravom zadevne države članice;

SE ZAVEDAJO, da bi bilo lahko zaradi različnih pravnih okvirov in potreb sprejetje alternativnih ukrepov namesto prisilnih kazni prilagojeno državam članicam glede na dejanske razmere in v skladu z nacionalnimi pravnimi okviri;

OPOZARJAJO, da bi lahko izvajanje takšnih ukrepov dopolnili z dodatnimi študijami na ravni EU, da bi pridobili zanesljive in primerljive podatke o njihovi uporabi;

POTRJUJEJO, da bi se lahko izraz „alternative prisilnim kaznim“ v skladu s nacionalnimi zakonodajami držav članic nanašal tudi na alternativne ukrepe za storilce, ki uporabljajo droge, namesto tradicionalnih kazenskopravnih ukrepov ali hkrati z njimi;

PRIZNAVAJO, da so v skladu s členom 83 PDEU za pripravo in sprejemanje nacionalnih politik kazenskega prava in kazensko zakonodajo v zvezi z opredelitvijo kaznivih dejanj in sankcij, povezanih z drogami, pristojne države članice in hkrati OPOZARJAJO, da v skladu s členom 168 PDEU Evropska unija dopolnjuje ukrepe držav članic za zmanjševanje škode za zdravje zaradi uživanja drog, vključno z obveščanjem in preprečevanjem.

SVET

1. **POUDARJA**, da morajo države članice zagotoviti in uporabljati, po potrebi in v skladu z nacionalnimi pravnimi okviru, alternativne ukrepe namesto prisilnih kazni za storilce, ki uporabljajo droge, da bi preprečevali kriminal, zmanjšali število povratnikov ter izboljšali učinkovitost in uspešnost sistema kazenskega pravosodja in hkrati omogočili potencialno zmanjšanje nevarnosti, ki ogrožajo zdravje, ter minimalizirali socialna tveganja;
2. **SPODBUJA** države članice naj po potrebi in v okviru nacionalne zakonodaje dodatno spodbujajo razpoložljivost, učinkovitost izvajanja, spremljanje in ocenjevanje ukrepov, ki so alternativa prisilnim kaznim za storilce, ki uporabljajo droge, kot so izobraževanje, (pogojna kazen z možnostjo) zdravljenja, odložitve kazenske preiskave ali pregona, rehabilitacija in okrevanje ter nega in socialno vključevanje;
3. **OPOZARJA**, da se po potrebi in v skladu z nacionalno zakonodajo ti ukrepi lahko izvajajo v različnih fazah postopkov zaradi kaznivih dejanj, ki jih zagrešijo storilci, ki uporabljajo droge, tudi v predkazenskem postopku;
4. **POZIVA** države članice, naj v okviru nacionalnih politik pregledujejo razpoložljive podatke o izvajanju teh ukrepov in jih posredujejo pristojnim evropskim in nacionalnim organom poročanja in sistemom za spremljanje;
5. **POZIVA** države članice, naj si prizadevajo za ozaveščanje, na primer z usposabljanji, o razpoložljivosti in učinkoviti uporabi teh ukrepov ter podpirajo sodelovanje med nacionalnimi oblikovalci politik, organi kazenskega pregona, pravosodjem in strokovnjaki, ki delajo na področju javnega zdravja ter v socialnih in izobraževalnih sistemih, po potrebi pa tudi z osebami, ki nudijo podporo storilcem, ki uporabljajo droge;
6. **POZIVA** države članice, institucije, agencije in organe Evropske unije, naj okrepijo mednarodno sodelovanje s spodbujanjem in izmenjavo dobrih praks z državami, ki niso članice EU, o uporabi ukrepov, ki so alternativa prisilnim kaznim, in dokazov o učinkovitosti teh ukrepov;

7. POZIVA Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami (EMCDDA), naj še naprej spremlja ukrepe ter izmenjavo informacij in najboljših praks o njihovem izvajanju, oblikovanju, učinkovitosti in stroškovni učinkovitosti ter POZIVA tudi Komisijo, naj podpira ta prizadevanja;

8. OPOZARJA, da mora Komisija predložiti skupno oceno izvajanja Strategije EU na področju drog (2013–2020) in Akcijskega načrta EU na področju drog (2017–2020), v kateri je treba med drugim upoštevati ugotovitve v zvezi z alternativami prisilnim kaznim.
